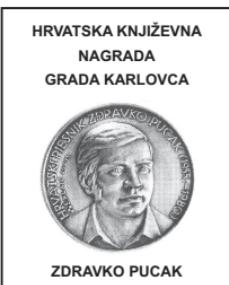

MRLJE NA NJENIM RUKAMA

MIRKO BOŽIĆ

MIRKO S. BOŽIĆ
MRLJE NA NJENIM RUKAMA

Nakladnik
MATICA HRVATSKA KARLOVAC

Za nakladnika
IVAN PECOJA

Urednica
DRAŽENKA POLOVIĆ

Likovni urednici
IVAN KELAVA
MAJA RUBINIĆ

Grafičko oblikovanje i tisak
TISKARA PEČARIĆ & RADOČAJ, Karlovac

Naklada
300 primjeraka

ISBN:

HRVATSKA KNJIŽEVNA NAGRADA GRADA KARLOVCA
"ZDRAVKO PUCAK"

Mirko S. Božić

Mrlje na njenim rukama

Mrlje na njenim rukama

Kad god mislim na nju,
Zapravo mislim na boju
Na zelenu, plavu, ljubičastu
Miris laka za nokte, sjaj ruža za usne
Intenzivno rumenilo njenih obraza
Ona je hodajuća slika, više kolaž nego ulje
Noge tanušne kao skica u tušu
Razbacani gvaš njene kose igra se s burom
Ruke eterične kao akvarel

Ponekad mi upadaju u oči
Mrlje na jagodicama njenih prstiju
Tragovi boja na koži, zanokticama
Njena koža zapravo je platno
Pocakljeno nježnim kristalima epiderme

I svaki put kad je pogledam pomislim
Kako bih rado bio ta boja
Da se upijem u nju, da se stopimo
I postanemo jedno
Jedna knjiga uvezana u dvije kože
Pa da se pretopim u tuš, u akvarel i gvaš
U mrlje na njenim rukama.

Otac

Moj otac nikad nije bio čaća
lako je to strašno želio biti
Bio je tata, a ponekad,
Kad mi je znao biti drag,
Bio je Vito

Moj otac nikad nije bio
Ono što zovu narodskim tipom
lako se svojski trudio da to bude
No video je previše svijeta da bi se
lkad stopio s glupom masom

Moj otac nikad nije razumio svoju djecu
Niti je pokušavao, jer što djeca uopće znaju
Nikoga nije bilo tako teško zadovoljiti
Kao njegove visoke kriterije
Ali kao da je njega bilo briga

Moj otac u rijetkim je trenucima živio
A većinu vremena samo egzistirao
Protrativši svoj život na kukanje
I dijeljenje ljudi na dobre i loše
Kao da je doista imao na to pravo
No, moj otac bio je poštenjačina
Nikad se na tuđoj muci nije obogatio

Niti je koga prevario, osim možda sebe
Nikada nije shvatio da je politika
Samo igračka privilegiranih

Bio je jedan od onih o kojima
Povijest ne upamti ništa
Jer umjesto mita o sebi
Pišu mitove o drugima
Zato sada ja pišem o njemu

Vrijeme će pokazati
Je li zaslužio ovu pjesmu

Balada za četkicu za zube

Nije lako biti četkica za zube
Brineš se o tuđoj higijeni
Umjesto o svojoj vlastitoj
I u biti nisi ništa drugačiji
Od obične čistačice javnog WC-a
Koja čisti nered koji su drugi
Nesmotreno ostavili za sobom

Nije lijepo biti četkica za zube
Stanuješ u higijenski upitnim uvjetima
Povremeno padneš u paučinu iza
Vešmašine dok centrifugira
Ljubavni život i nije ti bogzna kakav
Umjesto sa ženskim usnama,
Maziš se sa zubnim naslagama iza njih

A poslije ti se čak niti ne zahvale
Već te tutnu u čašu kao da upravo
Nisi penetrirao u njihova vječno prljava usta
Kao da je tvoja krivica što nemaju naviku
Koristiti zubni konac pa da barem povremeno
Možeš kidnuti na godišnji odmor

Nemaš sindikata da ti čuva leđa
A u slučaju umirovljenja ne čeka te
Lagodan život u nekom staračkom domu
Već jedna obična kanta za smeće

Težak je život četkice za zube
Nikome doista ne bih poželio
Egzistencijalne dileme jedne
Srednje tvrde četkice za zube
S dodatkom za čišćenje bakterija
S jezika, odakle, dokazano je,
Dolazi i onaj grozni zadah iz usta

Biti čistač tuđih zubi
Isto je kao i biti nečiji tajni ljubavnik
Osoba bez identiteta i imena
Koja se tek povremeno nađe
U intimnom kontaktu s tobom
A poslije se oboje pravite stranci

Jer nitko pri zdravoj pameti
Ne bi priznao da ima spolne odnose
S vlastitom četkicom za zube

Zato četkice ostavite da se i dalje
Bave prljavim poslom održavanja
Vaše zubne higijene
A za ostale tjelesne otvore ćete se,
Vjerujem, već nekako snaći.

Meso

Mesine, mesine, dajte nam mesine!

Vrijeme je recesije, krize i neimaštine
Ne ima se para za najosnovnije stvari
A kamoli za kulturu, autorske honorare
I ostale gluposti s kojima nam non-stop
Dosađuju dekadentni intelektualci

Ne ima se para, pa smo se dosjetili
Da prvi put nakon kojih tisuću godina
Vratimo u modu robnu razmjenu
Ti meni šniclu, ja tebi pjesmu
Ti meni ražnjić, ja tebi autorski integritet

Svinjetina, teletina, janjetina, piletina
Sonet, elegija, balada, haiku
Hajde da se mijenjamo, kao nekad davno
Kad smo se mijenjali za sličice
Kila mozga za dvije marke

Mesine, mesine, dajte nam mesine!

Još samo da preobratimo banke
Pa da umjesto markama i eurima
Kredite plaćamo sarmom i čevapima
Predcivilizacijska ekonomija
Za ovu našu pretpotpunu kloaku

Ne kaže se uzalud, svuda pođi
Ali svojoj pećini dođi
A kod kuće je najljepše
Pa čak i kad pušta na sve strane
I čini ti se da past ćeš s grane

Ne ima se para, ne ima se čim
Ne ima se za knjigu, sliku, film
Zato nije red da se žalimo
Nego da se prekvalificiramo
Pa će biti mesa kad već nema para

Mesine, mesine, dajte nam mesine!

Ana

Ana guli banane, slaže ih u voćnu salatu.

Ne, ona ne pati od poremećaja u prehrani
Ne, njen dečko nije upravo u krevetu njene
najbolje prijateljice

Ne, njen poremećaj nije rezultat njenog
nesređenog emotivnog života

Ne, njen nesređeni emotivni život nije rezultat
nereda u njenom ljubavnom životu

Ne, nered u njenom ljubavnom životu nije rezultat
njenog ignoriranja dečkova afera

Ne, dečkove afere nisu rezultat njezine frigidnosti,
iako on tako ne misli

Ne, njezina frigidnost nije uzrokovana
preopterećenošću poslom

Ne, njezina preopterećenost poslom nije
uzrokovana šefovim iskorištavanjem

Ne, šefovo iskorištavanje nije uzrokovano njezinim
zaposlenjem na crno

Ne, njezino zaposlenje na crno nije razlog njenе
potplaćenosti

Ne, njen potplaćenost nije razlog što ne može
vraćati kredit za stan

Ne, njezino neredovito plaćanje kredita nije razlog
ovrhe stana

Ne, ovrha stana nije razlog što Ana stanuje kod
najbolje prijateljice

Ne, to nije dovelo do saznanja da je dečko vara s
prijateljicom

Ne, to nije dovelo do toga da je prijateljica izbacila
na ulicu i useli s njenim dečkom

Ne, to nije kod Ane dovelo do mješavine paranoje,
panike i ljubomore

Ne, paranoja, panika i ljubomora nisu doveli do
ubojstva dvoje preljubnika

Ne, ubojstvo dvoje ljudi nije razlog zbog kojeg Ana
sada guli 15-godišnju zatvorsku kaznu

Ne, Ana doista nema nikakvih problema u životu

Kako ste to uopće mogli pomisliti?!

Što kad...

Što kada ponestane tema za razgovor
Hoćeš li glupo buljiti u prazno i čekati
Da prekinem našu neugodnu šutnju

Što kad se prestanem uzbudjavati
Na samu pomisao o tvojoj mekoj puti
Hoćeš li se praviti luda i čekati
Da napravim prvi presudni korak

Što kada zaboravim tvoj rođendan
I to čak niti ne primijetim
Hoćeš li se i tada praviti da ti ne smeta

Što kada shvatim da te više ne volim
Hoćeš li se i dalje praviti kao da smo
Stvorenji jedno za drugo

Što kada jednog jutra spakiraš kofere
I napustiš me zauvijek, ili ja tebe
Hoćeš li imati hrabrosti da me poljubiš
Onako, čisto za rastanak

Ili ćeš se iskrasti iz mog života
Na isti način na koji si se u njega
Ušuljala?

Ti ne razumiješ

Ti ne razumiješ moje snove
Jer obitavaju u kući od stihova

Ti ne čuješ glazbu šume
Jer nisi navikla na tišinu

Ti ne poznaješ moju ljubav
Jer ti uzimaš i kada daješ

Ti ne poznaješ moje misli
Jer tvoje misli su ptice jutra

A ptice jutra su krči bez bola
Poput udovica bez suza.

Domoljub

Ja ne znam pisati pjesme
O stoljetnim uljedbama, predziđima i stećima
Ne znam vam ja pjevati
Ni o mučenicima, jamama i smokvama
A o zastavama, narodima i šipcima
Bolje da vam ni ne govorim

Čudna sam ja biljka, ljudi moji,
Nemam svoju zemlju ni svoj narod
Ne znam što bi to bila pradomovina
Još manje što je to vjera otaca mojih

Moje je, da ne povjerujete
Samo ono za što imam papire
A to je u ovom trenutku jako malo
Jedna ruševina i jedan još uvijek
Neotplaćeni kredit za stan
I ono nešto obradive zemlje, koju mi se
Stvarno ne da obrađivati

Što bih tek sa čitavim narodom
Jedva i sa sobom izlazim na kraj
Kako bih tek sa svakim od vas
Počupali bi se dok kažeš keks
Razmislite dobro, ljudi moji,
Želite li doista biti moj narod
Nije vam to nimalo pametno

Pradomovina je meni apstraktan pojam
Nisu me niotkud protjerali
Živim gdje sam i rođen, baš dosadno
Pradomovina mi je možda tek jedino
Maternica žene, odakle smo svi potekli
Samo što to rado zaboravljamo
A za neke od vas bilo bi bolje
Da iz nje nikada niste ni izmigoljili

Vjeru mojih otaca ne poznajem
Ne znam, da vam pravo kažem
Ni tko bi ti ljudi trebali biti
Imam tek jednog oca, slovima i brojem
No on baš i nije neki praktičan vjernik
Uvijek sam zavidio tim ljudima
Koji imaju više otaca, mora da oni
Za Bajram i Božić dobiju više darova

Od mene sirotog koji ima tek jednog
Slovima i brojem

Nikad od mene domoljuba
Ja vam volim samo sebe
I možda još par dragih ljudi
Koji se mogu nabrojati
Na prste jedne ruke
A sve ostalo možeš slobodno
Okačiti mačku o rep

Nema vam od mene velike koristi
Ne možete me nagovoriti da glasam
Baš za vašu stranku, niti uvjeriti
Da je baš vaša vjera najbolja i prava
Zato nemojte ni pokušavati
Uzaludan je to trud, vjerujte mi

Od mene se još nitko nije kruha najeo
Pa čak ni ja sam, zato budite sigurni
Da nećete ni vi.

Hemingway

kad bi hemingway bio živ
ne bi izlazio u hemingway

tužno bi pogledao svoju facu
na nekom uokvirenom posteru

iznad glave polugolog šankera
koji oružju nikada nije rekao zbogom

i poželio istog trena
spaliti sve svoje romane

gorko tek promrmljavši
“odjebite snobovi...”

Još jedna

kristalne magle sna
poigravaju se tvojim živcima
ti znaš o čemu pjevaju
fiktivne ptice u tvojim ušima

za nas nitko neće
pjevati requiem

Pobješnjeli vlak

u noćnom vlaku za zaborav
kupej su krcati ljudima
koji bježe iz svojih života
iz svojih brakova
gradova
tvornica
nesanica

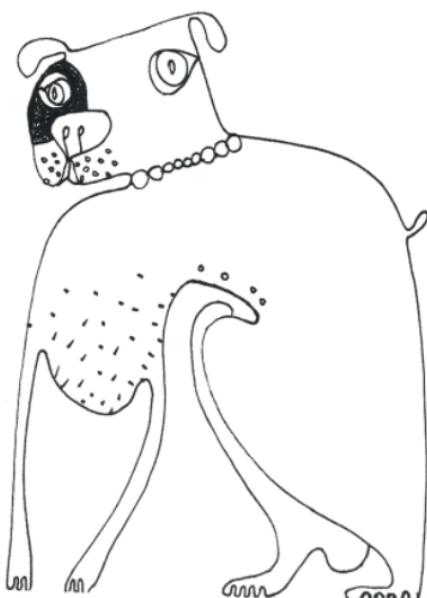
teško je odrediti
kamo idu ove spodobe
najvažnije je da sve stiže
točno na vrijeme
večera u restoran-vagonu u 18 sati
koktel-zabave u 20 sati
(s obaveznim dress-codeom)

spremačice jednom dnevno
odrađuju svoju rundu
s kromiranim kolicima punim
čistih ručnika i sredstava za čišćenje
redovi žutih svjetiljki
beskonačni hodnici simuliraju daljine
zvukovi tračnica nadglasavaju
zvukove u tvojoj glavi
jastučnice natopljene kamilicom
od koje kliziš u san kao na tobogantu
nekada davno na dječjem igralištu

jedan vagon za tišinu
jedan za nervozu i grickanje noktiju
jedan za pogled na blistave oblake

lupkanje vratima, škrgut zubi
talasi topline nadiru ispod mojih stopala
dok slušam konduktrove napete korake
u hodniku ispred kupea

na kraju nije ni važno kamo idemo
važno je samo da konačno
odlazimo

Geometrija kruga

geometrija kruga isto je što i geometrija života izgubljeni
među katetama i hipotenuzama bježimo u sigurnu
geometriju kružnice
znajući da tamo nema iznenađenja
jer se sve kreće u krug

život u laži, kretanje u krugu
vrtuljak živčanih slomova
i glazba iz kabarea
sigurni svijet bez kutova
ne može te ozlijediti
ne možeš se ozlijediti

mora da je to
vraški dobar osjećaj

O razmišljanju

razmišljanje je igra koja, ako se igra
po točno određenim pravilima,
vodi točno određenom cilju
koji ne mora nužno biti viša razina svijesti
niti svijest kao takva
potrebno je uvježbavanje kako bi se postigao
željeni učinak
što zahtjeva posebnu okretljivost,
sposobnost snalaženja
u dotada neproživljenjim stanjima i prostorima
(ono što se inače pogrešno interpretira kao inteligencija)
no čak i u posve suprotnom slučaju
situacija nije beznadna
to ostavlja više nego dovoljno prostora
koji može funkcionirati kao
poligon za vježbanje razmišljanja
literaturu ćemo preskočiti dragi studenti
krenimo odmah sada
na praktični dio koji se zove
tajni život misaonog (ne i usputnog)
posve osobnog
ja

Dilema

ja sam dostojevski koji napušta razočarani sibir
ja sam gaugin kojem je dosadio tahiti i njegove rajske plaže
ja sam hajredin koji plače jer njegova mosta više nema
ja sam norma jean koja je shvatila da je popila jednu tabletu
previše
ja sam bach koji pokušava skladati dok ga djeca vuku za rukave
ja sam zaratustra koji jutros nije popio svoj uobičajeni čaj
ja sam suu kyi koja je zagledana u koraljni toranj ljetne palače
ja sam jan palach koji se polijeva benzинom i pritom sasvim
sigurno zna što radi
ja sam napoleon koji vodi svoje čete u pobjednosnu zimu smrti
ja sam sokrat koji ispija otrov i svejedno mu je jer zna da će o
njemu pisati knjige
ja sam ludi klobučar na još jednoj beskonačnoj čajanci
ja sam ivana orleanska koja se moli dok joj nožne prste ždere plamen
ja sam byron koji jaše slona u jedno bombaysko predvečerje
ja sam akhenaten koji će cijeli jedan svijet prevrnuti
naglavačke
ja sam marcel Duchamp s drskim bijelim pisoarom ja sam
leonardo koji se divi posljednjoj večeri ali ne vlastitoj
ja sam *homo homini lupus* koji se želi promjeniti ali mu to ne
uspjeva
ja sam sve ovo i ništa od navedenog
ja sam
ja

Hommage Dubravki Ugrešić ili intergalaktički kroj na second-hand singerici

00000000000000000000

00000000000000000000

(ovdje šav)

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

00000000000000000000

00000000000000000000

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

(porub rukava)

|||||:|||||:|||||:|||||:|||||

|||||:|||||:|||||:|||||:|||||

(obod kragne)

|||||:|||||:|||||

|||||:|||||:|||||

|||||:|||||:|||||

000000000000

000000000000

000000000000

000000000000

lana wool wolle vuna 80%

polyester polijester 20 %

non lavare a mano

made in EU

neka bog čuva europsku uniju
visoke predstavnike ministre i predsjednike komisija
bruxelles volim tvoje granitne birokratske monstrume
uredske mrave koji se brinu da naša majčica europa
savršeno funkcionira i čiste njezino debelo crijevo
od ilegalnih imigranata iz trećeg svijeta
i ostalih bakterijskih nametnika gljivica i polipa

majčice ljubim tvoje pločnike
ti znaš što je dobro za mene
topli krevet i hladna šnicla iz lunch paketa
u sabirnim centrima za azilante
izvan gradova i naselja tamo gdje
nikome ne mogu nauditi
nikoga opljačkati ili ozlijediti
nikoga opljačkati ili ozlijediti.

Pjesma za M.

njezino ime je M.
ona živi u gradu M.
danasm je svrbi lijevi dlan
ali nije sigurna donosi li to
dobru ili lošu sreću
i zašto se uopće naziva sreća

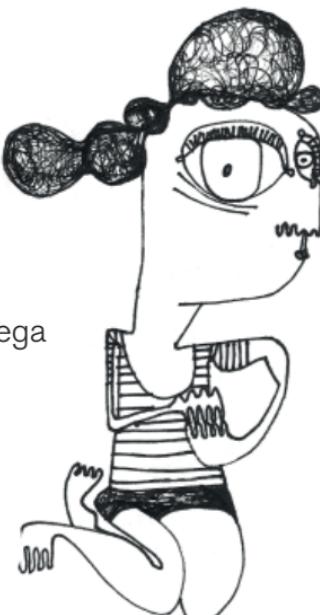
naime, kako može biti sreća ako je loša?

cijeli je dan slikala
i nikako nije uspijevala pogoditi
pravu nijansu plave
negdje između pariško plave i morskoplave
zaboljela su je leđa i trebala joj je masaža
ali njega nije bilo tu da je izmasira

on je bio u Švedskoj negdje
bavio se kamenjem i njegovim posljedicama
doista ga je trebala
da uroni duboko u njezine oči
i izvuče je iz nje same
kao ličinku koja postaje leptir
i ništa je ne može zaustaviti
na putu iz košuljice

zaželio sam da i za mene
skine kožu kao što bi učinila za njega
i razotkrije se leptirasto nježno
no ništa se nije dogodilo

M. će ostati skrivena

La danse macabre

umiru djeca u afganistanskim vrletima
umiru turisti koji su platili masnu lov
da ostave svoj život pod plimnim valom
u egzotičnom odmaralištu u Indijskom oceanu
umiru ljudi bez igdje ičega pod kartonskim kutijama
na ulicama Manhattana
umiru biskupi pod pozlaćenim brokatnim baldahinima
na sigurnom i u topлом
i sigurno će se naći netko da ih pridrži za ruku
u ključnom trenutku njihova života
umiru sifilitične kurve po privatnim bordelima
koje su zamijenile putovnicu i nevinost
za neku fiktivnu budućnost i ležaj
na zaraznom odjelu kliničke bolnice u bivšoj Jugoslaviji
umiru tako svi i nezaustavljivo trunu
ljudska tijela u kristalnim sarkofazima plastične
kirurgije
la danse macabre u holivudskoj verziji
izgleda tako primamljivo i gotovo mi dođe
da puknem od smijeha kad se sjetim
da je dobri stari Vincent De Castua imao pravo

Djevojka iz vrtića

Jozefini Dautbegović

Ona je odgojiteljica u vrtiću
za djecu s posebnim potrebama
koja radi ponedjeljkom i četvrtkom

zadovoljna je kaže
misli da radi nešto korisno
i počela je cijeniti svoje zdravlje

njezin ljubavni život se poboljšao
kao i samopouzdanje
nasmiješena je, no i dalje
ponekad plače u jastuk
bez ikakva razloga

kad nitko ne vidi

dok gleda ringišpil kraj rijeke,
razmišlja nije li možda ipak
nešto važno propustila

Zašto alergije pogoduju rastu kriminala

pelud po cesti
pelud po pločniku
pelud posvuda
žene kišu

alergotest kicks ass

crveni muškarci
sve izbacilo po njima osip
kukaju alergične cure
kojima je pelud sjebala facu
noć prije maturalne večeri
pa troše lov u kod tete kozmetičarke
da im fejs vrati u vozno stanje

kad tamo, teta samo pogoršala situaciju
i dovela pacijenticu na rub melanoma
a njenu mamu na rub živčanog sloma
drama u Schönheitssalonu

nezadovoljna klijentica prijeti tužbom
kako se ta brkata bradavičasta svinja
od kozmetičarke usudila sjebati
skupim kremama njegovanu kožu
obiteljske ljubimice
đubre jedno
platit će mama tretman kod Glumičića
ali u tom ćeš slučaju morati preskočiti maturalnu
bit će sve uredu dušo
smiri se, dat će tebi mama lexilium

na to mala popizdi
i zakolje ih obje (tetu kozmetičarku i mamu)
orijaškom rašpicom za nokte
isuse kriste
krvi je bilo posvuda
policija je intervenirala
krvi je bilo posvuda

hvala ti bože da sam imun
na sve moguće alergije

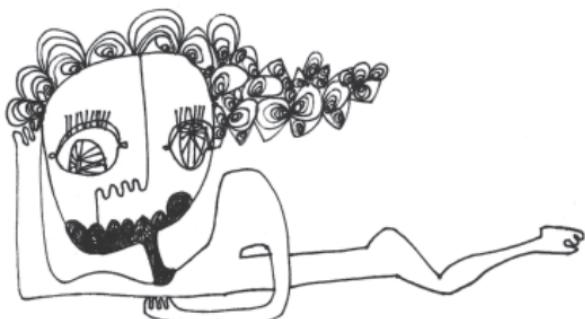
Kad bi jedne kišne noći jedan vatrogasni kapetan

Jean Harlow dobro izgleda
U krznenoj bundi od nerca
Na izbljedjelom posteru
Na zidu ženske garderobe
Jednog trećerazrednog kabarea
U pariškom Pigalleu
Noge vitkih transvestita
Upakirane u perje i ružičaste
Mrežaste čarape
Lelujaju prostorom u oblaku
Sladunjavih cvjetnih parfema

Eyeliner all over the place

Čuje se odbrojavanje
Vani netko na glas odbrojava
U metežu policijskih i vatrogasnih sirena
Specijalci čuvaju prilaz zgradi
A jedan stari vatrogasni kapetan
U ruci drži veliki crveni okidač
Koji prijeteći svijetli na noćnoj kiši

Nekoliko sekundi nakon toga
Kapetan je pritisnuo okidač
I jedan je stari pariški kabare
Prepun pijanih maminih sinova
I lakih žena koje to nisu
Na dani policijski znak
Odletio u noćni pariški zrak

Nova kupaonica (za N., koji je prošao kroz sve ovo)

Ništa nije tako delikatno kao
Odabir pločica za novu kupaonicu
Tu padaju prijateljstva i pucaju brakovi
Samo zbog pariškoplave i puder roze
Sa šarama koje imitiraju mramor

Ona ti prijeti živčanim slomom
Razvodom braka i izbacivanjem iz kuće
Ako ne nabaviš upravo onu borduru
S uzorkom sevrskog porculana
Koju je ona željela i zbog koje će
Gospođa susjeda krepati od ljubomore

Tebi je već dosta svega i majstora
I žbuke i sanitarija ali sada si već na putu
S kojeg nema povratka
Dok s pajdom ispijaš šofersku u pauzi
Između postavljanja cijevi i izolacije
On ti priča o svom iskustvu njemačkog
Bauštelca i debelim bavarskim konobaricama
Koje te nutkaju pivom na Oktoberfestu

Ali hajde, nije bitno
Samo da već jednom sve to prođe
Pa da svečano sereš u novu novcatu
Porculansku WC šolju

Recept za uspjeh na hrvatskoj književnoj sceni

Ubaci malo jugonostalgije
Homoseksualaca
PTSP-jevaca, popova
I narkomana
Suptilno zapakirane
Političke poruke
I nekoliko sočnih psovki

Zatim unajmi dizajnera
Da ti napravi neke
Vrlo zamjetljive korice
Fotografa da te slika
U velikom formatu
I crno-bijeloj tehnići

Angažiraj tim marketinških
Stručnjaka koji će napraviti
Hrpu jumbo-plakata
I organizirati promociju
Sa crvenim tepihom
I fotografima "Storya", "Elitea"
I Nikolinom Pišek u ulozi
Slutty recitatorice

Mjesto na televizijskim top-listama
Najprodavanijih pisaca i
U foteljama talk-show sadista
Bit će ti zagarantirano
Kao i naslovnice *fancy* magazinčića
Diljem države
Zatim razglasiti svima da si prodao
Prava na ekranizaciju i da će
Uskoro krenuti snimanje filma
S raznim taricima u glavnim ulogama

Cannes te čeka, otvaraj šampanjac
I zlatne palme i kojekakvi medvjedi
I pozlaćeni američki čelavci
Svijet je tvoj, sad samo još preostaje
Da smisiš zahvalni govor i pokupiš
Pare od autorskih prava za tvoje planetarno
Remek-djelo

Samo ne zaboravi, dok budeš primao
Sasvim sigurno zaslужenu nagradu
Zahvaliti *ghost writeru*
I papcima kritičarima koji su rekli
Da je tvoj bestseler žešće sranje

General u varijeteu

Kao general koji nakon bitke
U svom šatoru ispija švercani viski
Dok vani broje leševe i odnose ranjenike
Ja sjedim ugodno zavaljen u svoje ja
I promatram ovaj glupi svijet
Što prolazi pokraj mene nezainteresirano

Onaj general iz šatora
Kasnije je otišao u neki
Varijete gdje plešu dugonoge grizete
Da zaboravi na užas krvi
Crvenije od njegova crvenog šatora

A ja

Pogodite što sam ja učinio

Oblaci

U predvečerje oblaci plove
Poput nakupina zgrušane krvi
Na mekanoj koži
Neba

O ilovači, tesarima i drugim bitnim stvarima

Postoji nešto što se zove
Memorija stvari
Nešto neopipljivo, skriveno
Skriveno u godovima drveta
Koji su ostali zabilježeni
Poput bora na staračkom licu
Na vratima hrastove vitrine
U običnosti ijedne vijugave crte
Čita se cijela povijest prirode
Priča o prirodnosti zauzdanoj
Alatima tesara i tvorničkih radnika
Ukroćena divljina uokviruje
Komplet kobaltnih šalica ruske proizvodnje
Jedva se susprežući da prolista
Procvjeta i bukne

Gotovo mi dođe da moju vitrinu
Od lijepo oblikovane hrastovine
Odnesem natrag u šumu
I ostavim je tu među biljkama i životinjama
Gdje joj je uostalom i mjesto
A onda pomislim kako nas sve čeka
Sudbina tog tužnog komada hrastovine
Izobličeni i suhi poput strojeva
Čekamo da naše vrijeme istekne
Ne razmišljači ni o čemu
Oslobodjeni misli, suza i smijeha
Više ne razumijemo svoje korijenje
Duboko u mokroj ilovači

Dječak kojem nitko nije htio dodati loptu

Bio jednom jedan dječak
Kojem niko nije htio dodati loptu
Stajao bi tu među djecom
Koja su se na satu tjelesnog igrala loptom

I svaki put kad bi lopta poletjela zrakom
Skakao da je uhvati
A onda bi razočarano uzmaknuo
Kad bi shvatio da je namijenjena
Nekom drugom

Pokušao bi tako još koji put
Misleći da se valjda prevario
No svaki put bi se desilo isto
Bio je nevidljiv, bio je opsjena
Ništa manje, ništa više nego sjena

I onda se jednog dana naprosto
Više nije pojavljivao na satu tjelesnog
A da to nitko od djece nije ni primijetio

U učionici je uvijek sjedio u prvom redu
U klupi za štrebere, daleko od onih straga
Koji se uvijek dobro zabavljaju dok nastavnik
Objašnjava novu lekciju iz biologije

Curice su se zabavljale svojim transformacijama
U prave žene i nisu ni primjećivale
Dječaka kojem nitko nije htio dodati loptu

Sve dok jednog dana taj isti dječak
Koji inače nikad u životu nije nigdje zakasnio
Nije došao nešto kasnije nego inače u školu
Na mali odmor između matematike i likovnog
Kao i obično, nitko to nije primijetio

Bez riječi je iz ruksaka izvadio
Poluautomatsku pušku koju je večer prije
Krišom uzeo iz očeva loše zaključanog podruma
I otvorio vatru na ostale iz razreda

Dječak kojem nitko nije htio dodati loptu
Napravio je sranje, krvi je bilo na sve strane
Školski hodnik bio je pun leševa
Djevojčica, dječaka, učitelja, domara

Stajao je par trenutaka bez riječi
Sada više nije bilo povratka
Tko će počistiti toliki nered, Bože
Je li im sada imalo žao
Mislio je dječak kojem nitko
Nije htio dodati loptu

U tom trenutku začuo je stampedo
Dječjih nogu s prvog kata
Pomiješanih sa zvukovima hitne i policije
Bilo je prekasno, bilo je gotovo
Sirene su probijale zvučni zid

Zatvorio je oči i gurnuo
Još uvijek toplu cijev puške
U usta, i bez imalo žaljenja
Pritisnuo okidač

Valjda se mama neće ljutiti
Tješio se dok mu se mozak
Rasprskavao po zidu

Čiča, miča,
Gotova je priča.

Barceloneta

U pijesku su utisnuti tragovi stopala
Kao bore u tvoje lice

Crveni mjesec lopti crvenu krv
Na zvijezde prestrašene i smione

Njihovo lascivno srebro
Toči se po mojoj koži

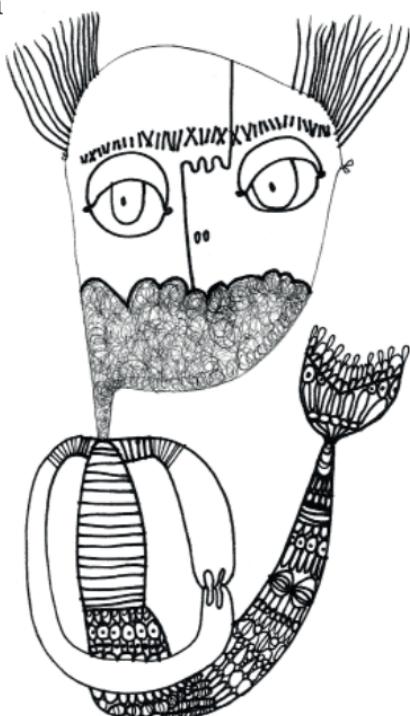
Uzavreli mirisi plime
Sviraju simfoniju noći
Na mojim nožnim prstima

Grad se lijepi za moja bedra
Poljupci mirišu na pivo

Poput Salome,
Barcelona zavodnički pleše

Mašući velovima od vatre
I poljubaca
I noći

Sve teže
I teže
Zaboravljam

Tvoja pjesma

Mjesec te odijeva u srebro
Sunce te odijeva u zlato
Šume te odijevaju u vjetar
Moj glas te odijeva u kišu
Nebo te odijeva u osmijehe

Ti si ptica u kavezu srca
Ti si zvuk noći
Ti si žena u žutoj haljini

Ako si jedrenjak, moje misli su tvoj ocean
Ako si riječ, ja sam tvoj glas
Ako si majka, ja sam tvoj sin
Ako si stablo, ja sam list
Ako si kiša, ja sam duga
Ako si plima, ja sam more

Jer bez glasa nema riječi
Jer bez stabla nema lista
Jer bez mora nema plime
Jer bez tebe nema mene
Kao što bez noći nema zvijezda

Ja pjevam tvoj osmijeh
Tvoje ruke i tvoj glas
Tvoju ljubav veću od života
I jaču od smrti

Ovo je tvoja pjesma
Moje riječi su tvoje skrovište

Teško je napisati kraj
Ali što da učinim
Kad riječi ionako više
Nisu dovoljne.

Postblagdanski blues

Nakon slavlja poput prekobrojnih gostiju
Božićne jelke leže ostavljene
Kraj gradskog kontejnera
U bukoličkom pejzažu
Korodiranih vešmašina
I plastične ambalaže

Bez svojih ukrasa
Kao kralj bez svoje krune

Ostavljene kraj puta
Poput nevještih autostopera

Razgolićene poput žene
U samoći toaletnog stolića
Oslobođene terora nakita
I nerealnih muških očekivanja

Nezanimljive i dosadne,
kao i svi otpaci

Prestrašene i pomalo posramljene
Kao Marija Antoaneta postiđena
Što pred egzekutorsku rulju
Stupa tek u običnim zatvorskim dronjcima

Nedojebane i frustrirane
Poput sredovječnih gradskih usidjelica

Mršave i blijede kao manekenke
Koje se bore s užasom vase
Koja im čitavo vrijeme laže
Da su predebele

Suvišne i beznačajne
Poput mojih dojučerašnjih snova

Krhke i tople
Poput ruku moje majke

Naše su jelke kao i naše ljubavi
Dragocjene i lijepo dok god nam trebaju
Da bi neizbjježno na kraju završile
Na deponiji zajedno sa svim ostalim smećem
Koje se od Božića do Božića
Nakupi u plitkosti naših umova
U beskonačnim šutnjama naših domova

O mobitelima

Nogama kuckam o pod dvorane
Dok čekam da čujem svoje ime
Kroz pravilno razmješten razglas
A kada se to napokon dogodi
Pomalo nespretno ustajem
Sa svoje stolice u publici
I penjem se na pozornicu
Dok pokušavam izgledati
Dostojanstveno i ozbiljno
Iako se to od mladih pisaca
Niti ne očekuje

Pokušavam se sjetiti
Pjesme koju ču pročitati
A kada mi to konačno uspije
U glavi odbrojavam vrijeme
Do zvonjave mobitela
Koja ima običaj da se pojavi
Baš nekako usred moga čitanja

Sjedam u stolicu na bini
I pokušavam se namjestiti
Kao da je to nešto posve svakodnevno
Dok mi se ruke hладе od nervoze
A prethodno pročešljana frizura
Pretvara u živo biće
Koje prkosи свим zakonima fizike

Nakon obveznog gutanja knedle
Počinjem recitirati i pritom čak
Uspijevam uputiti i pogled publici
Na pravim mjestima u pjesmi
(zašto mi se samo čini da tamo nema nikoga?)
A za kraj se pompozno naklonim
Dok gospodje u prvim redovima
Sinhronizirano aplaudiraju

Upravo u tom trenutku
Tišinu razbijja zvonjava
Mobitel koji nikako ne želi utihnuti
A ja se zadovoljno vraćam u publiku
Misleći kako sam se još jednom
Zamalo izvukao

Moj balkon

Dok noću sjedim na balkonu
Vidim zvijezde i veliku sedefastu kuglu lune
Na plavoj pozadini boje maminog serivsa za kavu

Dok noću sjedim na balkonu
Vidim opustjela brda
Na čijoj su kosini razbacane kuće
Poput ptica po dalekovodima

Dok noću sjedim na balkonu
Čujem muziku vjetra u krošnjama drveća
Zvukove ljudi na prozorima
Ispunjениm nesanicom, njihove tihe glasove

Dok noću sjedim na balkonu
Izložen poput gledatelja u operskoj loži
Razmišljam o sljedećoj fotografiji
Koju ću snimiti sasvim slučajno

O riječima koje se poput divljih pasa
Otimaju krotiteljima u cirkusu jezika
Prije nego što istrče u arenu govora
U kojoj je svaka borba na život i smrt
Zatvoren u prostor tištine noći
U bijelom boksu balkona

Oslobađam se od misli, riječi,
Zvukova i slike
Putujem prema jednostavnom eteru jutra
Oslobodenom od istina,
Oslobodenom od laži

Grad s velikim G

Nije svaki grad Grad
Nije jednostavno opisati
Sve što je potrebno
Da bi grad postao Grad

Potrebne su ulice, ljudi, strahovi
Svjetlost mjesecine i tugaljiva pjesma kiše
Potrebni su proljeće, ljeto, jesen, zima
Gusto, frenetično tkivo ulica
Parovi koji u grmlju parkova
Kriju svoju ljubav od znatiželjnika

Možda tu i tamo koja zgrada
Škola, ambulanta, kazalište
Mnoštvo prozora, dovoljno zavjesa
Koje će sakriti ljudske osmjehe i strepnje
Mnogo asfalta za automobile i pješake
Skriveni zakutci za preljudnike i lopove
Od kojih jedni kradu tuđu sreću a drugi imovinu
Uostalom, sreća je tek imovina srca

Grad sa velikim G ima mnogo lica
Barem onoliko, koliko je njegovih stanovnika
Ima priče, legende i povijest
Male ljudi i velike snove
Ima rijeku, oblake, mostove
Penzionere koji šeću pse i igraju šah
Valovitu liniju horizonta iznad krovova

Ali, prije svega, grad s velikim G
Ima priču koju pišu svi sudionici
On ne pripada nikome i pripada svima
On je živo biće koje osjeća bol
Kada smo nesmotreni i nemilosrdni
On je vječita naracija koja niti počinje
Niti završava svojim trenutačnim naratorom

Grad s velikim G prima sve udarce
Bez ikakvog otpora, poput nejakog djeteta
On voli svoje ljude, čak i kada ga mrze
On je utjelovljena ljubav koja prašta
Sve ožiljke
Ni jedna njegova rana
Nije tako duboka
Da se ne bi mogla zaliječiti
Grad s velikim G je sve ono
Što ne zaslužujemo

Jer više ništa ne znamo cijeniti
Na koncu, Grad s velikim G
Je mjesto koje ne postoji
U fizičkom svijetu osjeta
On je mjesto koje nosimo u sebi
Gdje god se nalazimo, tu je kraj nas
U nizu slika i sjećanja
Kao toplina koja beskonačno doziva.

Hheretik

On postavlja pitanja
Na koja nemaš odgovore
Ili ih imaš, ali ne želiš ih čuti

On upire prstom u stvari
Koje pod svaku cijenu
Moraju ostati skrivene

On je taj koji vidi

Njegove riječi su šrapneli
U tvom duhovnom oklopu
I zato mora biti ušutkan

Nitko ne voli heretike
Ljude koji bude sumnju
U sve što smo mislili da znamo

Oni su hugenoti uma
Njihove noći beskrajno su kristalne
Vječno u bijegu pred slijepcima

Heretici prebivaju duboko
U tvojoj glavi
Negdje u skrivenom zakutku
Gdje ne možeš čuti njihovo
Bolno zavijanje

Ako se ipak, kojim slučajem,
Taj mali skriveni heretik
Probije na površinu
Spremno ćeš ga zatući
Unaprijed pripremljenim
Dogmatskim čekićem

Ostavinska rasprava

Sjedim u maloj sudnici u potkrovju
Goleme austrougarske zgrade u centru
I čekam da pravnica Suda obavi svoj posao
Rutinirani, posve uobičajen postupak
U kojem se utvrđuje što je na ovoj zemlji
Ostalo od moje pokojne majke

Ništa tako ne demistificira čovjeka
Kao ostavinska rasprava
Tada se podvlači crta i naglas, javno
Pročita što je od tebe ostalo
Koliko vrijediš i tko iza tebe ostaje
Nekretnine, štedne knjižice, umjetnine
Oporuke, naslijedstva i mirovina

Kako samo banalno izgleda ljudski život
Iz perspektive jednog birokrata Općinskog suda
Čitav ljudski vijek stane na jedan list papira
Ponekad čak i na manje od toga
Brakovi, djeca, obrazovanje i karijera
Pretvoreni u običan pravni formular
Izgledaju tako besmisleno i glupo
Toliko čak da se upitaš čemu toliki trud
Kad će na kraju ionako završiti isto ovako

U jednom tjesnom, slabo klimatiziranom kabinetu
U kojem tri pravnice preko volje odrađuju
Svoj slabo plaćeni posao odbrojavajući usput
Preostalo vrijeme do sljedeće pauze za kavu
Dok će oni koji iza ostanu, iza tebe nervozno čekati
Da što prije unovče i podijele taj zadnji ček
Koji nisi stigao unovčiti jer te u tome pretekla
Ona kojoj nitko od nas neće moći umaći.

Confusion/zbunjenost

Uvod

Where do I start?

Where do I start?

Where do I start?

Confusionconfusioncofusion

Prvi čin/act one

Tell me zašto su pjesme zbijene

Tell me da su zato nesretne i sretne

Tell me zašto sam confused zašto sam depressed

Tell me da je to čista autosugestija

Don't tell me da i ti tako misliš

Tell me zašto je danas četvrti svibanj dvije tisuće i prve

Kad ja mislim da nije

Tell me da nisam confused i da mrziš

Eksperimentiranja sa životinjama

I da je vrijeme da pređem na vegetarijanstvo i budizam

Tell me

Tell me

Drugi čin/act two

Evo, sada sam ostao bez teksta!

Bolje da počnemo, za savršenstvo treba dugo

Zato budi Julija, a ja bit ću Romeo

Romeo, kog vjetrić noćni u Julijin vrt je domeo

Julija gleda i s balkona govori mu glasno:
O Romeo! Obrij se, operi se, najedi se, napij se
Ti nisi Montecchi ni Romeo niti je Julija ljudsko stvorenje
Koje te voli kao što ti voliš nju
Otvori oči, dragi
Your enemies your friends are similar to
And you poor one are a perfect victim of the evil cupids
How fatal their revenge indeed is!

Kamo da gledamo? Što to čuju moje uši?
Julijo, skini kostim uzvišene i obuci sandale paklene
Bolje ti pristaju
Jer Romeoovo oko je prevareno i zabludu svoju ono je
spoznalo:
Oh, be sworn that the day is going to come
When I will be seeing regret in your eyes
You fatal lady that sealed my destiny
Julijina usta izustiše kletno:
No regret or even sadness
In my eyes is going to be
Yet I speak my pain from my heart
Because you revealed my play
In my heart because of that
You can't stay

Kao da sjeta bi u ovom posljednjem slovu

Treći čin/act three

There is Julija and there is Romeo
I njihova priča ispričana u future perfectu
I žalosni ružičnjak na sceni njihove kataklizme
U koji sakrio se Romeo pa šapuće Julijinom liku:
Why did I love you?
Why did I love you?

It is said, you don't love the woman
Who your love does not reply
So why do I love you then?
Julija izide u vrt i reče mu spokojno tada
Romeo go away, my heart belongs to an another man
Merchant of Venice he is named
May his nam forever be blessed!

Posljednji čin/the last act

Tad okrenuvši se naglo
Romeo nož izvuče svoj
I prije nego „damn you, Juliet forever be!“ izusti
Živac mu lagani popusti
I on ubi Juliju Capuletti
Usred Verone, usred bijela dana
Iskrade se ko manijak
Uđe u zdravljak
I naruči čašu bijelog vina
Bistrog bijelog vina
Nož mu krvav ispade negdje putem
Za to nikad nitko saznao nije

Post scriptum

Sada bi se trebao spustiti zastor
Ali zastora nema pa čemo se samo nakloniti
Pravi se da čuješ „bis!“ i hvataš cvijeće
Koje publika baca na pozornicu

Bilo je to jednog ljetnog rujanskog dana
Pred praznim zamračenim gledalištem jednog kazališta
U ulici u koju tek ponekad
Zaluta kakva pijanica.

Cindy

Ima li kod vas muha
Znate li programirati
Timer na videorekorderu
Ili upaliti televizor

Nisam znao kako da joj objasnim
Da smo već dogurali i do wide-screen
Televizora i provalili DVD-playere
A o automobilima bolje da i ne govorim

*„You're from Bosnia,
and your English is so well!“*

Mislila je da mi daje kompliment
I suošćećajno se nasmiješila

Ne, klimnuo sam svojom
Glamuroznom balkanskom tintarom

*„I'm not from Bosnia,
I'm from Herzegovina,
You see, Bosnia-Herzegovina“*

Čak ni moja standardno uvježbana
Koreografija ruku koje su po zraku
Crtale teritorij drage mi
Federativnokolonizirane države
Nije joj uspjela objasniti odakle sam to
Dovraga, ja

Sada je ona klimnula svojom
Neglamuroznom azijskoameričkom tintarom
Kao da razumije a ustvari nije imala pojma

Cindy je prešla pola planete
I kada sam rekao da sam iz Europe
Ispustila je uzdah misleći valjda
Da se Europa proteže na relaciji
London-Pariz-Milano

Kako si glupa, draga Cindy
Kelly ili kako se već zoveš

Ti nisi bila nigdje
Gdje nema Starbucksa i MTV-ja

I što da ti sada kažem
Da si totalno „cool“ ili „sexy“
Da ti je „styling“ mrak i da si totalno „in“

Žao mi je, ali trebat će još bar ovoliko godina
Da se pretvorim u totalnog mazohista
Ako se ikad više sretnemo

Zovem te na jednu običnu
Ali iskrenu balkansku brlju.

Šišanje

Dok frizerka obigrava oko moje glave
Sa svojim uobičajenim rekvizitarijem
Češljeva, lakov, gelova i škara

Pokušavam razmišljati o tome
U kolikoj će mjeri ono što ću na kraju
Vidjeti u velikom zrcalu iznad lavaboa
Odgovarati pomno počešljanom manekenu
Iz kataloga frizura na stoliću frizerskog salona

Pomišljam da možda ipak ne bih htio
Baš takvu frizuru ukoliko uz nju
U kompletu dobiješ i onako pretjerano
Ozbiljan izraz lica, bez osmijeha
Zauvijek zaleden u toj praznoj pozici
Za objektiv fotografskog aparata

Sjedam u kožni frizerski stolac s nekom
Blagom strepnjom dok mi mlada frizerka
Prstima prolazi kroz kosu, hineći masažu
A ja cijelo vrijeme predem poput mačke
Zaboravljujući zašto sam zapravo sjeo
U kožni frizerski stolac

Izdvaja busene kose, i trlja ih među prstima
Mjeri dužinu koju treba odsjeći
Kako bi se postigao
Željeni efekat sa slike iz kataloga

Zatim započinje ples škarica oko moje glave
Koje nečujno masakriraju moj dojučerašnji imidž
Koji doduše ionako nije bio nešto posebno
Dlake frcaju padajući na sve strane
Na zaštitni plašt čvrsto omotan oko moga vrata

Pod je sad već prekriven mojom kosom
Koju sam odbacio kao što zmija odbacuje
Staru prošlogodišnju kožu da bi je
Zamijenila nekim atraktivnijim uzorkom

Nije to fizička bol, već prije kao da je netko
Kirurški odstranio nekog jučerašnjeg mene
Kao kad guliš jabuku, zgulio ono suvišno
Ono dotrajalo, nepotrebno, preživljeno

Sjec-sjec-sjec kao mantra pročišćenja
Oslobađanja sebe od sebe
Neočekivana nirvana u frizerskom salonu
Zvukovi škara nagoviještaju da će mi
Za ovu novu frizuru ipak trebati i novo lice
Jer staro više naprsto ne služi svrsi
Možda čak i nove riječi, geste, grimase

Svrha lica je podloga za frizuru
Nešto što će podcrtati ono
Što je frizer htio reći
Okvir za sliku koju će škarama
Naslikati na tvome tjemenu

Uskoro brzi metalni zvuk škarica
Zamjenjuje brujeći huk sušila
Moja preobrazba je završila
Ipak se nisam pretvorio
U Gregora Samsu

Ustajem sa stolca prešetavajući se
Ispred zrcala i zagledajući sa svih strana
Kao da isprobavam novo odijelo
Usapoređujem frajera iz kataloga
S frajerom u ogledalu

Zaključujem: moglo je biti i gore
Pomalo tužno promatrajući pod
Prekriven ostacima nekog bivšeg mene
Koje će mlada frizerka čim izađem
Pomesti u kantu za smeće

Zajedno sa svim ostalim
Ostacima tuđih bivših života
Koji su se toga dana potpuno neplanirano
Na podu frizerskog salona pomiješali
U potrazi za vlastitom preobrazbom

Zaključujem:
Gregor Samsa morat će potražiti
Nekog novog Kafku.

Ne zvonite nisam kod kuće

Ušao je čovjek sa satom na pojasu
Noseći vrećicu blitve u desnoj ruci
Nije poznavao nikoga od nas
Nije nikada prije ušao u lokal
Nije znao koliko je sati

A imao je sat, sat za pojasom
Ručni sat, u zlatnom okviru
I sa crnim kožnim remenom
Prilično jeftin model,
Rekao bih

Taj čovjek, koji nije poznavao nikoga
Pa čak ni vrijeme samo
Nosio je sat na pojasu
I prekinuo nas je u razgovoru
O Mirelinom lapsusu te večeri

Mirela je zabavna, lijepa djevojka
Kaže da je glumica, ali njene oči
Nikada ne glume, čak ni kad žele
Kada je ušao čovjek s vrećicom blitve
Stajala je za šankom i prala čaše

Upitao je za nekog čovjeka
Čovjeka kojeg nismo poznavali
I koji je bio doktor
Doktor koji se bavio ženskom
Spolnom mašinerijom

Mirela je slijegala ramenima
Mi smo nešto komentirali
O njenoj plavoj kosi
I mogućnostima farbanja iste
A ona je svejedno slijegala ramenima

Čovjek koji je nosio sat
Nije dobio informaciju koju je tražio
A tada je izašao s blitvom
Koja je još uvijek bila u prozirnoj
Plastičnoj vrećici

Čovjek koji je nosio sat
Čovjek koji je nosio
Čovjek koji je
Čovjek

U svojim očima nosio je nebo
Nosio je noć, crnu i sjajnu
Koja je s njim doplivala
Do Mirelinog stola
I promijenila sve
Ne promijenivši ništa

**Hrvatska književna nagrada za mlade pjesnike
Grada Karlovca i Matice hrvatske Karlovac
„Zdravko Pucak“ za 2012. godinu**

Ovogodišnja književna nagrada za mlade pjesnike „Zdravko Pucak“, koju zajednički raspisuju Gradsко poglavarstvo i Matica hrvatska Karlovac, pripala je Mirku S. Božiću za zbirku pjesama *Mrlje na njenim rukama*.

Sa zadovoljstvom možemo konstatirati da je na natječaj ove godine pristiglo trinaest rukopisa, od kojih je Prosudbeno povjerenstvo u sastavu Stjepan Čuić, predsjednik, Neda Omrčen i Draženka Polović, članice, izdvojilo jedanaest koji u potpunosti zadovoljavaju kriterije natječaja i još jednom donijelo jednoglasnu odluku o laureatu.

Mirko Božić rođen je 7. lipnja 1982. u Mostaru, diplomirao je anglistiku i kroatistiku, i već je sada sasvim jasno da je književnost njegova vokacija i životno opredjeljenje. Piše prozu i esejestiku, kolumnne na portalima i u časopisima za kulturu i umjetnost, a do sada je objavio dvije zbirke pjesama: *Jedrim kroz buru* (2001) i *Bijele noći* (2004) te je zastupljen u brojnim zbirkama i antologijama. Prevoditelj je, a suvremene medije koristi za popularizaciju pjesništva i književnog stvaralaštva, za književne i kulturološke susrete. Osim toga, dobitnik je i nekoliko nagrada i pohvala za poetsko stvaralaštvo.

Zadatak članova Prosudbenog povjerenstva nije da ovdje odgovorimo samo na pitanje što to zbirku *Mrlje na njenim rukama* izdvaja od ostalih rukopisa i čini je drugačijom, originalnom i vrijednom ove nagrade već i da prepoznamo, razumijemo i definiramo onaj specifični, neponovljivi segment; poetički, tematski, misaoni i stilski sukus, po kojem ova poezija može biti prepoznata upravo kao stvaralaštvo pjesnika Mirka Božića.

Na tragu tog nastojanja valja reći da Mirko Božić nije pjesnik kule bjelokosne, pisac ekskluzivističke i nerazumljiv-

ve lirike ili apolitične i aristokratske poezije usamljenika. Za njega u potpunosti vrijedi ona Krležina rečenica - da poezija nije zlatna ribica u kristalnome lancu tihe lirske sobe.

Naime, nakon dugo vremena u rukama imamo pjesnički izričaj koji spada u duboko angažirani i kritični poetski tekst, i to u najboljem smislu te riječi.

Naime, Mirko Božić je moderni pjesnik zbilje i aktualiteta, pjesnik koji sustavno detektira fenomenologiju svakodnevice te se snažno poetski referira na njezine simbole, ideje i vrijednosti, kao i bizarne oblike pojavnosti.

Stoga u tematski dijapazon njegova pjesništva ulazi ljubav i obitelj, politika i vjera, jednako kao i snobizam, celebrity-kultura, medijski teror, maskirana banalnost i prodavači magle svih provenijencija. U njegovim pjesmama stanuju glumci, pisci i političari (Marilyn Monroe, Dubravka Ugrešić i Ernest Hemingway, San Suu Kyi), ali i mnogi drugi, puno manje glamurozni protagonisti stvarnosti što nas okružuje.

Mirko Božić je pjesnik što postavlja pitanja i upire prstom u stvari koje pod svaku cijenu moraju ostati sakrivene; njegovo je ljudsko i umjetničko poslanje raskrinkati lažne emocije, lažne vjernike, lažne heroje. U tom smislu on hrabro i heretički progovara o kultu djece i odgoja, vjere i nacije, o potrošačkom društvu i njemu primjerenoj ispraznoj konzumerskoj sreći, o svim žrtvama nakaradne idile krupnog kapitala, bankara i političara.

Njegove su pjesničke slike snažne, žestoke i provokativne, ali je on sam duhovit i podrugljiv, pametan i miran; svakako mirniji od onoga što mi očekujemo, a svijet zaslužuje.

Ovdje se radi o poeziji za koju možemo reći da je spoznajna i racionalna, u stilu i izrazu logična, bliska proznom diskursu, lucidnom i britkom mini-eseju u kojem je svakom iole pametnom i dobrohotnom čitaču jasno da iza nje стоји pjesnik koji, raskrinkavajući ga, svijet pokušava razumjeti, a onda u konačnici i popraviti. Njegov govor je zapravo govor sućuti, empatije i tuge, a ne razornog cinizma.

Iza misaonih i nesentimentalnih, pametnih i kritičnih stilova o gubitku identiteta, krizi vrijednosti, morala i kulture krije se suptilni mladi čovjek s usađenim osjećajem za pravednost i duboko zabrinut za svoju, kao i za sudbinu čovjeka uopće, jednako kao i za svrhu i smisao pjesništva samog.

I svatko onaj koga Božić ne sablazni i ne šokira, i tko se s pravom ne prepozna u nekoj od slika banalnosti i laži, otkrit će sjajnog modernog pjesnika i dobrog čovjeka čije stvaralaštvo počiva na istini, iskrenosti i slobodi kao pretpostavkama autentičnog i utemeljenog (i nećemo reći gubitničkog) svijeta.

Za Prosudbeno povjerenstvo

Draženka Polović

Mirko Božić rođen je 7. lipnja 1982. godine u Mostaru, gdje je doplomirao na Filozofskom fakultetu.

Piše od 1992. godine i do sada je objavio dvije zbirke pjesama: *Jedrim kroz buru* (2001.) i *Bijele noći* (2004.). Radovi su mu objavljeni u brojnim književnim časopisima u BiH i inozemstvu te prevedeni na engleski, njemački, slovenski,

poljski i albanski. Bavi se likovnom kritikom, pisanjem kolumni, esejistikom i književnim prevođenjem. Uvršten je u nekoliko književnih antologija u zemlji i inozemstvu (*Van kutije, Hercegovina, Erato, Euroorijentacije, Bundolo offline*).

Godine 2000. osvojio je Šimićevu nagradu za najboljeg mladog pjesnika, 2003. osvaja nagradu za najbolju kratku priču studentskog časopisa „Opomena“, a 2012. nagrađen je Hrvatskom književnom nagradom Grada Karlovca i Matice hrvatske „Zdravko Pucak“ za mlade pjesnike, kao prvi laureat izvan Republike Hrvatske.

Sudjelovao je na nekoliko književnih festivala u zemlji i inozemstvu poput Šantićevih večeri poezije (Mostar), Sarajevskih dana poezije i festivala Polip (Priština). Pokretač je Ujedinjene književne fronte, književnog programa Knjigoveznica te škole kreativnog pisanja u OKC Abrašević (Mostar). U suradnji sa fondacijom LIPA (Münster) organizirao je prvo čitanje preko Skypea između Leipziga i Mostara, sa šest autora iz ova dva grada. Jedan je od autora performansa u čast Giorgia de Chirica u Mostaru 2010. godine.

Živi i radi u Mostaru.

SADRŽAJ

Mrlje na njenim rukama	5
Otac	6
Balada za četkicu za zube	8
Meso	10
Ana	12
Što kad...	14
Ti ne razumiješ	15
Domoljub	16
Hemingway	18
Još jedna	19
Pobješnjeli vlak	20
Geometrija kruga	22
O razmišljanju	23
Dilema	24
Hommage Dubravki Ugrešić ili intergalaktički kroj na second-hand singerici . . .	25
Pjesma za M.	27
La danse macabre	28
Djevojka iz vrtića	29
Zašto alergije pogoduju rastu kriminala	30
Kad bi jedne kišne noći jedan vatrogasni kapetan	32

Nova kupaonica	
(za N., koji je prošao kroz sve ovo)	33
Recept za uspjeh na hrvatskoj književnoj sceni .	34
General u varijeteu	36
Oblaci	37
O ilovači, tesarima i drugim bitnim stvarima . . .	38
Dječak kojem nitko nije htio dodati loptu	39
Barceloneta	41
Tvoja pjesma	42
Postblagdanski blues	43
O mobitelima	45
Moj balkon	47
Grad s velikim G	48
Heretik	50
Ostavinska rasprava	51
Confusion/zbunjenost	52
Cindy	55
Šišanje	57
Ne zvonite nisam kod kuće	60

